ज्ञानसागर कोचिंग क्लासेस, अहमदनगर

प्रथम सत्र परीक्षा

इयत्ता – ८ वी (मराठी माध्यम) | वेळ –२ तास
विषय – इतिहास–ना.शास्त्र | गुण – ६०

DNYANSAGAR A'Nagar

प्र.१ अ) योग्य पर्याय निवडून विधाने पून्हा लिहा. ५

१) छपाई यंत्राचा शोध इ. स. ----- मध्ये लागला. (१४५०, १५५०, १६५०)

२) इ. स. १८०२ मध्ये ----- या पेशव्याने इंग्रजांशी तैनाती फौजेचा करार केला.
(माधवराव, रघुनाथराव, दुसरा बाजीराव)

३) फ्रेंच राज्यक्रांतीचा ----- हा उद्गाता मानला जातो.
(व्हॉल्टेअर, रुसो, मॉन्टेस्क्यु)

४) विधवा पुनर्विवाहाला मान्यता देणारा कायदा ----- याने केला.
(लॉर्ड डलहौसी, लॉर्ड बेंटिक, लॉर्ड रिपन)

५) राष्ट्रीय सभेचे पहिले अध्यक्ष ----- हे होते.
(सुरेंद्रनाथ बॅनर्जी, व्योमेशचंद्र बॅनर्जी, फिरोजशहा मेहता)

ब) योग्य जोड्या जुळवा. ५

'अ' गट		'ब' गट
१)	ताराबाई शिंदे	अ) वसाहतींच्या स्वातंत्र्याचा जाहीरनामा
२)	महात्मा फुले	ब) सतीच्या चालीविरुद्ध आंदोलन
३)	लॉर्ड कॉर्नवॉलिस	क) पृथ्वी प्रदक्षिणेची सफर
४)	फर्डिनांड मॅगेलन	ड) दलितांसाठी शाळा काढली
५)	थॉमस जेफरसन	इ) स्त्री–पुरुष तुलना ग्रंथ
		ई) ब्राम्हो समाज

प्र.२ अ) खालील प्रश्नांची प्रत्येकी दोन ते तीन वाक्यात उत्तरे लिहा. (फक्त ४) ८

१) मॉन्टेस्क्यूने सत्ताविभाजनाच्या सिद्धांतात कोणता विचार मांडला?

२) दुहेरी राज्यव्यवस्था म्हणजे काय?

३) भारतीयांमध्ये राष्ट्रीयत्वाची भावना विकसित का झाली?

४) इ.स. १८५७ च्या उठावाचे तात्कालीक कारण कोणते?

५) कर्झनने बंगाळची फाळणी का केली?

६) भारतात वखारी कोणी व का स्थापन केल्या?

ब) खालील विधानांची दोन ते तीन वाक्यात कारणे लिहा. (फक्त ४) ८

१) ब्रिटीश सरकारने 'फोडा व राज्य करा' या नीतीचा अवलंब केला.

२) १९ व्या शतकाच्या सुरवातीला भारतीय स्त्रियांची स्थिती दयनीय होती.

३) इंग्रजांनी मंगल पांडे यांना फाशी दिले.

४) इंग्रजांच्या राजवटीत भारतीय शेतकरी कर्जबाजारी झाला.

५) फ्रान्समधील संतप्त जमावाने बॅस्टीलच्या तुरुंगावर हल्ला केला.

६) इंग्रजांनी मीरजाफरला पुन्हा नवाबपद दिले.

पुढे पहा...

प्र.३ अ) खालील प्रश्नांची चार ते पाच वाक्यात उत्तरे लिहा. (फक्त २) ८

१) तैनाती फौजेच्या अटी कोणत्या होत्या?

२) १८५७ च्या उठावाच्या अपयशाची कारणें कोणती?

३) रुसोला फ्रेंच राज्यक्रांतीचा उद्गाता असे का म्हणतात?

४) महात्मा फुले यांनी स्त्रियांच्या सुधारणेबाबत कोणते कार्य केले?

ब) खालील प्रश्नांची प्रत्येकी सहा ते आठ वाक्यात उत्तरे लिहा. (फक्त १) ६

१) क्रांतीपूर्व फ्रान्समधील सामाजिक स्थितीची सविस्तर माहिती लिहा.

२) राष्ट्रीय सभेची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.

ना.शास्त्र

प्र.४ अ) कंसातील योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा. ४

१) भारत हे एक ----- राष्ट्र आहे. (प्राचीन, प्रगत, सार्वभौम)

२) साम्राज्यवारद व वसाहतवादास विरोध करणे, हे ----- परराष्ट्र धोरणाचे वैशिष्ट्य आहे. (भारताच्या, अमेरिकेच्या, इंग्लंडच्या)

३) भारताच्या सुरक्षा व्यवस्थेच्या सर्वोच्चपदी ----- असतात. (पंतप्रधान, संरक्षणमंत्री, राष्ट्रपती)

४) भारताच्या सागरी किनाऱ्यांचे रक्षण करण्यासाठी ----- निर्मिती करण्यात आली आहे. (तटरक्षक दलाची, सीमा सुरक्षा दलाची, जलद कृती दलाची)

ब) योग्य जोड्या जुळवा. ४

'अ' गट	'ब' गट
१) पंडित जवाहरलाल नेहरु	अ) पूणे
२) मार्शल टिटो	ब) क्वामे नख्रुमा
३) नॅशनल डिफेन्स अॅकॅडमी	क) भारताचे पंतप्रधान
४) धानाचे पंतप्रधान	ड) युगोस्लाव्हियाचे अध्यक्ष

प्र.५ खालील प्रश्नांची प्रत्येकी दोन ते तीन वाक्यात उत्तरे लिहा. (फक्त ४) ४

१) सार्वभौम राष्ट्राला कोणता निर्णय घेण्याचे स्वातंत्र्य असते?

२) अलिप्ततावादी चळवळीने कोणत्या गोष्टींना विरोध केला आहे?

३) राष्ट्रीय छात्रसेनेची स्थापना का करण्यात आली?

४) सार्वभौम देश कोणत्या देशाला म्हटले जाते?

५) भारतात कोणकोणत्या बाबतीत विविधता आहे?

ब) खालील प्रश्नांची प्रत्येकी चार ते पाच वाक्यात उत्तरे लिहा. (फक्त ४) ८

१) भारताच्या सुरक्षा व्यवस्थेचे स्वरुप स्पष्ट करा.

२) भारताच्या परराष्ट्र धोरणांची पंचशील तत्त्वे कोणती आहेत?

३) 'राष्ट्रीय हित' म्हणजे काय?

४) परराष्ट्र धोरणावर परिणाम करणारे घटक सांगा.

५) ग्रहरक्षक दलास कोणती कामे करावी लागतात?

******

DNYANSAGAR A'Nagar